

Buju Stanciu & Asociații: Somația fiscală și riscul de 6 ani de închisoare: justiție fiscală sau abuz?

Somația fiscală anunțată de ANAF, prin care contribuabilii risca închisoare de la 1 la 6 ani, vine cu o serie de vulnerabilități, printre care și lipsa de reglementare și a cererii de confirmare a primirii somației, dar și imposibilitatea de contestare și impunerea unui termen de conformare mai puțin rezonabil, arată o analiză practică a Ordinului 128/2025 realizată de societatea de avocatură Buju Stanciu & Asociații.

Potrivit specialiștilor, acest ordin nu este nici lege organică, nici ordonanța de urgență, ci un act administrativ emis de o autoritate publică. În plus, prin pedeapsa cu închisoare până la 6 ani, statul risca să piardă încrederea contribuabililor onești, exact cei pe care vrea să-i convingă să plătească taxe.

Ordinul 128/2025 are un scop legitim îmbunătățirea disciplinei fiscale. Statul are nevoie de mecanisme pentru a combate evaziunea fiscală, însă normele de punere în aplicare trebuie să fie foarte atent redactate. Prin normele de punere în aplicare ar trebui reglementate:

- 1. Legalitatea Ordinului** – Dacă acesta rămâne în vigoare, trebuie să fie clar că nu creează un nou mecanism de răspundere penală, ci doar reglementează proceduri administrative.
- 2. Confirmarea clară a primirii Somației** – trebuie să existe o dovadă certă că documentul a ajuns direct la destinatarul relevant.
- 3. Un mecanism de contestare** – contribuabilii trebuie să poată explica motivele întârzierii înainte de a fi trimiși în fața instanței.
- 4. Un termen mai rezonabil pentru conformare – 15 zile** poate fi prea scurt pentru situații complexe. O extindere la un termen **30 de zile** pare mai echitabilă.

„România are un deficit bugetar major și autoritățile încearcă să găsească soluții rapide pentru a aduce bani la buget. După introducerea de noi taxe și intensificarea controalelor, a apărut **Ordinul 128/2025**, o măsură punitivă, care pune presiune pe contribuabili, prin trimiterea acestora la închisoare până la 6 ani. În lupta cu evaziunea fiscală statul ar trebui să implementeze reguli clare, echilibrate și aplicabile, însă acest ordin are vulnerabilități. Prin amenințări cu închisoarea, risca să piardă încrederea contribuabililor onești, exact cei pe care vrea să-i convingă să plătească taxe”, explică avocatul **Victor Buju**, partener cofondator [Buju Stanciu & Asociații](#), societate de avocatură specializată în drept fiscal, compliance și soluționarea litigiilor.

Este Ordinul 128/2025 o reglementare legală?

Problema fundamentală a Ordinului 128/2025 pare să fie însăși legalitatea sa. Acesta creează o reglementare care nu ar trebui să existe la nivel de act administrativ normativ și, în același timp, instituie o dublă reglementare a aceluiași conținut normativ.

În principiu, actele administrative cu caracter normativ produc efecte juridice în **dreptul** administrativ, dar nu și în dreptul penal. Or, Ordinul 128/2025, prin referirea sa directă la infracțiunea din Legea 241/2005, nu doar că influențează procedurile fiscale, ci creează și efecte juridice în zona dreptului penal.

Constituția României prevede clar la **art. 73 alin. (3) lit. h** ca „**infracțiunile, pedepsele și regimul executării lor**” sunt de domeniul legii organice. Cu alte cuvinte, **doar Parlamentul poate reglementa fapte care constituie infracțiuni și sancțiunile aferente.**

În plus, în doctrina juridică și jurisprudența Curții Constituționale, s-a admis ca ordonanțele de urgență pot reglementa și în materie penală, dar aceasta rămâne o excepție strictă. Ordinul ANAF, însă, nu este nici [lege](#) organică, nici ordonanță de urgență, ci un act administrativ emis de o autoritate publică.

Astfel, Ordinul 128/2025 nu doar că instituie reguli într-un domeniu care depășește competența ANAF, dar și reglementează o obligație care există deja în Legea 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

"Problema acestui ordin nu este doar faptul că introduce o sancțiune drastică, ci că reglementează ceva ce deja există în lege. ANAF creează, practic, o procedură administrativă care activează o răspundere penală, ceea ce nu este conform cu principiile fundamentale ale dreptului penal", explică avocatul Marius Stanciu, partener cofondator al Buju Stanciu & Asociații.

Art. 4 din Legea 241/2005 stabilește clar că refuzul nejustificat de a prezenta documentele și bunurile organelor de control fiscal constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 6 ani.

Prin urmare, Ordinul 128/2025 creează o redundanță procedurală, adăugând un pas suplimentar – Somația – care nu modifică conținutul obligației legale și nici nu creează vreo nouă infracțiune, ci doar îngreunează și complică procedura administrativă.

O masură necesară sau excesivă?

Chiar dacă depășim problematica menționată mai sus, se impune o analiză pragmatică asupra acestui document.

“Ordinul 128/2025 vine cu o premisă simplă: dacă nu colaborezi cu ANAF, ai ceva de ascuns. Pe hârtie, sună logic. În realitate, însă, problema este mai nuanțată. Evident că statul are nevoie de un mecanism eficient pentru a obliga contribuabilii să colaboreze. Problema e că această măsură riscă să transforme rapid o neglijență administrativă într-o infracțiune gravă. Pentru a face o paralelă, să ne imaginăm că poliția te oprește în trafic și îți cere să suflă în fiolă. Dacă refuzi, ești automat vinovat, iar pedeapsa este la fel de severă ca și cum ai fi fost prins baut. La fel funcționează și noua Somație: refuzi să prezinți documentele, statul îți presupune vinovația și te trimite direct în fața organelor de urmărire penală”, explică Victor Buju, partener fondator al Buju Stanciu & Asociații.

Dar, în sistemul fiscal, lucrurile sunt mai complicate decât în sistemul traficului rutier. O firmă poate avea documente pierdute, un contabil care nu răspunde sau pur și simplu probleme tehnice care o împiedică să respecte termenul de 15 zile. În aceste cazuri, riscul unei pedepse cu închisoarea devine excesiv și disproporționat.

Problema confirmării de primire

Una dintre cele mai mari vulnerabilități ale Ordinului 128/2025 este legată de confirmarea efectivă a primirii Somației. Evident, sunt așteptate norme de punere în aplicare care ar trebui să fie inspirate din perspectiva eficienței comunicării.

"Dacă nu ai primit Somația în mod clar și verificabil, cum poți fi tras la răspundere penală? Problema e că avem cazuri documentate unde notificările fiscale sunt comunicate prost: ajung la adrese greșite, sunt ignorate de recepții de firmă sau pur și simplu nu sunt clar formulate. Dacă vrei să impui o sancțiune atât de severă, trebuie să fii sigur că cel vizat a fost notificat în mod real", avertizează **Marius Stanciu**, partener cofondator al Buju Stanciu & Asociații.

Fără o confirmare clară de primire, se pot naște situații absurde:

- Un contribuabil poate fi sancționat fara sa fi știut ca a fost somat
- Documentul poate fi primit de un angajat care uita sa-l transmita mai departe
- Firma poate fi notificata la o adresa greșita, iar raspunderea penala sa apara dintr-o eroare de livrare.

Daca statul vrea sa aplice pedeapsa cu închisoarea, atunci trebuie sa se asigure ca procedura de notificare este impecabila.

Așadar, statul trebuie sa decida: urmarește sa colecteze taxe și impozite mai eficient sau doar sa trimita mai mulți oameni în instanța? Raspunsul corect ar trebui sa fie clar pentru toata lumea.

[Buju Stanciu & Asociații](#) este o societate de avocatura de business orientata spre soluții personalizate și pragmatice pentru fiecare client. Echipa experimentata ofera consultanța juridica în domenii tradiționale precum dreptul societar, proprietatea intelectuala și litigii, dar și în sectoare inovatoare, inclusiv tehnologii emergente precum inteligența artificiala și blockchain. Din 2025, Buju, Stanciu & Asociații este membra a rețelei internaționale Exsus Global, reprezentând un pas important în extinderea serviciilor societății. Prin acest parteneriat, firmele din România vor avea acces la o rețea extinsa de specialiști internaționali, beneficiind de expertiza juridica, financiara și de business adaptata nevoilor lor.